

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-11-07
Besvaras senast
2023-11-15 kl. 12.00

Till arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson (L)

2023/24:218 Arbetslinjen och personer med funktionsnedsättning

Regeringen säger sig bedriva en arbetslinje där fokus ska vara att fler ska gå till arbete från bidrag. Det anförs som argument för att öka de ekonomiska klyftorna mellan dem som har och dem som inte har ett arbete. Samtidigt vet vi att nästan 35 000 av de långtidsarbetslösa som varit inskrivna på Arbetsförmedlingen i mer än tolv månader har ett diagnostiserat funktionshinder som bedömts innebära en nedsättning av arbetsförmågan.

En annan viktig siffra i sammanhanget är Skolverkets uppföljning av elever som gick ut gymnasiesärskolan våren 2020. Till hösten samma år hade endast 9 procent av eleverna en anställning. Av dem var det 32 procent som varken arbetade eller studerade och 51 procent hade beviljats daglig verksamhet enligt LSS.

Grupp 1 inom personkretsarna för LSS är den grupp som stadigt ökar och innefattar bland annat de intellektuella funktionsnedsättningar som finns inom anpassad gymnasieskola. Detta är en stor och heterogen grupp där förutsättningarna skiljer sig mycket åt mellan dem med störst svårigheter och dem med minst svårigheter. Inom ramen för många dagliga verksamheter utförs i dag på uppdrag av företag enklare arbeten av den typ som tidigare gjordes på Samhall, det vill säga enklare montage och paketeringsarbeten, biltvätt och liknande. FUB har i olika sammanhang lyft att de upplever att alltför många anvisas till daglig verksamhet och blir kvar där i stället för att erbjudas anställning på Samhall eller anställning med lönebidrag som stöd för anpassningar.

Samtidigt har i dag närmare 60 000 personer anpassade anställningar hos arbetsgivare som erhåller olika typer av lönebidrag för att kompensera för anpassningar i arbetstempo, arbetssätt samt behov av stöd och handledning. Bland dessa finns sannolikt också många arbetsuppgifter som liknar dem som utförs inom ramen för daglig verksamhet. Här har de anställda i stället en kollektivavtalsenlig lön som framför allt, efter de låglönesatsningar som gjorts i årets avtalsrörelser, ligger långt över de 20 000 kronor per månad som lönebidragen kompenseras för. Allt över detta tak betalar arbetsgivaren 100 procent av, även om arbetstagaren på grund av funktionshinder kanske bara kan prestera 30 procent av vad anställda utan funktionshinder kan. Många arbetsgivare upplever också systemet med lönebidrag som oförutsägbart, då Arbetsförmedlingen ensidigt kan besluta om sänkning av dem.

Sverige går mot en lågkonjunktur, och vi vet att gruppen med funktionsnedsättning då får än svårare att få fäste på arbetsmarknaden. Samtidigt vill regeringen ta bort taket i sjuklöneansvaret, vilket sannolikt leder till än större osäkerhet hos arbetsgivare att anställa personer med funktionshinder och ohälsohistorik.

Med hänvisning till ovanstående vill jag fråga arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson följande:

Avser ministern att klargöra hur en sänkning av anslaget för lönebidrag bidrar till den aviserade arbetslinjen om att fler ska komma i arbete, och gäller regeringens arbetslinje för personer med funktionsnedsättning?

.....

Åsa Eriksson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck